

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

De sfintele Rusalii

— Roadele Spiritului Sfânt și roadele spiritului lumii acesteia —

Sărbătoarea Rusaliilor este sărbătoarea Spiritului Sfânt, care în limbi de foc s'a pogorit asupra apostolilor și s'a așezat pe unii liștețecarele din ei și s'au umplut toți de Spiritul Sfânt.

De mult așteptau apostolii ziua aceasta, pentru că, de când s'a înălțat stăpânul lor la cer, nu mai aveau nici o mângâiere, nu mai aveau o zi bună, toate li-se păreau pustii, toate li-se păreau deșarte, și ei înșiși erau zăpăciți, fricoși și fără de nici o îndrumare pentru viitor. Toate le așteptau dela Mângăitorul, care, după făgăduința Mântuitorului, li va învăța pe ei toate, și le va aduce aminte de toate cari le-a zis lor.

Și de fapt, venind Mângăitorul »Spiritul adevărului, carele dela Tatăl purcede«, i-a învățat pe ei toate, și le-a adus aminte lor de toate cari le-a zis Isus lor, și din apostolii cei fricoși, cari mai înainte se încuia în case, de frica jidovilor, a făcut martiri neînfricați, cari au putut să zică: »Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Năcazul sau strămtoarea, sau prigonirea, sau foametea, sau golătatea, sau primejdia, sau sabia? . . . Pentru că tare cred eu, că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici orice altă faptură nu poate să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, carea este în Hristos Isus, Domnul nostru«, după cum scrie sf. apostol Pavel în epistola sa către Romani (8, 35—39).

Dar nu numai apostolii ci și noi, toți creștinii, mari și însemnate daruri am primit, prin sf. Botez și sf. Mir, dela Spiritul Sfânt, daruri pe cari tot sfântul apostol Pavel le înșiră în epistola sa către Galateni (5, 22): »Roada Spiritului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea poftelor«.

Unde sunt însă roadele acestea? Unde este astăzi dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele, unde este bucuria creștinească, pacea, îndelungă răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea poftelor? Nu vi-se pare că toate acestea ne lipsesc mai mult decât oricând, și că s'ar părea că suntem mai răi decât jidovii și decât păgânii?

Care este cauza acestui mare rău?

Este spiritul lumii acesteia, de care așa de multeori ne îndeamnă Domnul să ne ferim, este spiritul răutății, pe care numai diavolul și îngerii lui îl pot răspândi între noi.

Ori, nu vedeți, cât de puțină dragoste, către Dumnezeu și de aproapele, au fiii lumii acesteia? Nu vedeți, cum se zeifică pe sine înșiși și cum se depărtează de spiritul evangheliei care zice: »Dragostea îndelung răbdă, se milostivește, dragostea nu pizmuește, dragostea nu se îndărătnicește, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu gândește răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le răbdă« (I. Cor. 13, 4—7)?

Unde găsești astăzi, la fiii lumii acesteia, credință? Da, fiii lumii acesteia sunt credincioși, în răutate, în slujba diavolului, în prigonirea celor buni, în batjocorirea bisericii, în ura față de virtute. Credință în bine, credință față de prieteni, credință în căsătorie însă nu găsești la ei, aproape de loc.

Spiritul Sfânt este *spiritul înfrânării poftelor*, după cum zice sf. Apostol Pavel: »Iară cari sunt ai lui Hristos, trupul și-au răstignit cu patimile și cu poftele. De trăim cu spiritul, cu spiritul să și umblăm«. (Galateni 5, 24—25). »Pentru că nu ne-a chemat Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfințenie. Drept aceea celce desprețuește acestea, nu pe un om îl desprețuește ci pe Dumnezeu, carele a dat Spiritul său cel sfânt întru noi«. (I. Tesaloniceni 4, 7—8). — Pe când spiritul lumii acesteia este spiritul necurăției și al destrăbălării. Despre fiii lumii acesteia spune sf. Apostol Pavel: »Căci sunt, de cari de multe ori am grăit vouă, iară acum și plângând grăiesc, cari umblă ca vrășmași ai crucii lui Hristos; al căror sfârșit este pierirea, al căror Dumnezeu este pântecul; și mărirea lor este întru rușinea lor, cari cele pământești gândesc«. (Filipeni 3, 18—19).

Căți sunt, mai cu seamă în vremurile turburi de după războiu, al căror Dumnezeu este pântecul, cari n'au altă țintă în viață, decât să mănăce și să bea? Ce le pasă unora ca acestora de cumpăt, de viață cinstită și morală, de Dumnezeu și de oameni? A le vorbi lor despre virtuțile ace-

stea este, ca și când ai vorbi orbului despre culori și surdului despre muzică. Ei nici nu se află bine decât între semenii lor, între ceice se dedau la acelaș necumpăt, la aceleași necurății și destrăbălări, după cum zice sf. Petru: »Aceasta li miră pe ei, de ce nu vă mai adunați la aceeaș desfrânare a curviei; și vă hulesc«. (I. 4, 7.)

Unora ca acestora le sună cuvintele prorocului Ieremie: »Și eu voi descoperi cele dinapoi ale tale asupra feței tale. Și se va vedea necinstea ta, preacurviile tale și înstrăinarea curviei tale. Pe dealuri și în țărini am văzut uriciunile tale. Vai ție Ierusalim!« (14, 26—27).

Vai ție Românie, ar zice astăzi prorocul Ieremie, văzând multele căsătorii nelegiuite, multele femei cari nu vreau să aibe copii și se vopsesc și se găsesc, nu ca să placă bărbaților proprii, ci ibovnicilor. Vai ție Românie, ar zice prorocul Ieremie, văzând pe bărbații cei mulți cari își calcă făgăduința făcută la sfânta cununie, își părăsesc femeile proprii cinstite și umblă după străine, stricând casele altora. Și precum au ajuns Israilitenii în robie, îndatăce s'a împământinit la ei preacurvia; și precum s'a nimicit marea împărăție a Romanilor, îndatăce n'au mai cinstit căsătoria și s'au dedat cu necumpătul, hoția, necinstea și necurăția, — tot așa va pieri și România, dacă va continua să meargă pe calea desfrăului, a necinstei, a hoției și a fărâdelegilor. Prea ne-am dedat cu spiritul lumii acesteia, prea ne-am făcut fiii lumii acesteia, prea s'a înstăpânit între noi hoția, necinstea, destrăul și desmierdările de tot felul, de o vreme încoace.

Veniți deci astăzi, în sfânta zi a Rusaliilor, să ne hotărâm, a părăsi spiritul lumii acesteia și a ne întoarce la Spiritul Sfânt, »celce răurează prorociile, deplinește pe preoți, pe cei necărturari înțelepciune i-a învățat, pe pescari cuvântători de Dumnezeu i-a făcut, și toată legea bisericii o întogmește«. La Spiritul Sfânt, carele este »lumină și viață, și izvor viu înțeleghător; Spiritul înțelepciunii, Spiritul înțelegerii, bun, drept, înțeleghător, domnitor, curățitor de păcate«. Și cerând iertare păcatelor noastre celor grele și făgăduind întoarcere la calea cea cinstită, să zicem și noi, înghinându-ne cu preoții noștri, la vecernia din ziua Rusaliilor: »Cumpănește fărâdelegile noastre ou îndurările tale, Doamne. — Pune adâncul îndurărilor tale în locul mulțimei păcatelor noastre. Cantă din înălțimea ta cea sfântă Doamne, spre poporul ce stă împrejur și așteaptă dela tine multă îndurare«.

Părintele Iuliu.

Grăunțe sufletești

Cine ne-a încreștinat pe noi Români.

Cum am spus și în altă parte, despre încreștinarea Românilor nu au rămas urme scrise, ca despre încreștinarea celorlalte popoare. Abia învățații mai noi au putut scotoci câte ceva, cu mari și grele ostenele, până ce au dovedit că noi n'am primit creștinismul dela Greci ci dela Romani. Despre doi încreștinători ai noștri acum știm cu siguranță. Unul este *Ulfilas* și apostolul Goților, al doilea *sfântul Nicetas*, episcopul Remesianei.

Ulfilas a fost ales episcop al Goților, la anul 341, în sinodul din Antiohia, fiind pe atunci cam de 30 de ani. Goții erau un popor de neam german, cari locuiau până atunci în Muntenia de astăzi, dar episcopul *Ulfilas* i-a mutat, cu îngăduința împăratului Constantin II, în Bulgaria de astăzi, pe lângă orașul Nicopole. Acolo apoi a trăit episcopul *Ulfilas* până la anul 383, când a murit.

Despre acest episcop al Goților scrie episcopul Auxențiu din Durostor (Silistra de astăzi) că a predicat vreme de 40 ani, fără întrerupere, și a scris în limba greacă, latină și gotică. Din acești 40 de ani, cât a predicat *Ulfilas*, vreo 7 i-a petrecut în Nordul Dunării, și anume în Muntenia de astăzi. Dacă a predicat și latinește, n'a avut cui predica altuia decât poporului românesc, care locuia încă de pe atunci pe acele plaiuri. Iar că poporul Goților a trebuit să aibă atingere cu poporul românesc, se vede

și din faptul, că ei l-au poreclit pe regele lor Athanaric, *judecător*. Această numire însă numai Români au avut-o, alte popoare nici unul. Astfel așadar e dovedit, că episcopul *Ulfilas* al Goților ne-a predicat și nouă Românilor.

Alt încreștinător al, Românilor, cari locuiau în partea de miazănoapte a Dunării, a fost *sfântul Nicetas*, episcopul Remesianei, lângă Niș, în Sârbia. Acest episcop *Nicetas* era mare prieten cu sfântul Paulin, episcopul din Nola (Italia). De aceea l-a și cercetat de două ori, chiar la Nola, mai întâi la anul 398, iar a doua oară la 402. Sfântul Paulin a și scris despre sfântul *Nicetas*, și din scrierile lui știm, că sfântul *Nicetas* a predicat latinește, și încă în Nordul Dunării. După ce alt popor care să înțeleagă latinește în Nordul Dunării nu era afară de Daco-Romani adecă de Români, este sigur că mai cu seamă el ne-a încreștinat pe noi Români. De altfel sfântul Paulin ne și spune despre el că a fost Daco-Roman.

Părerile învățaților despre legea noastră strămoșească.

Că ce spune marelă învățat Dr. Vasile Pârvan despre legea noastră strămoșească, am văzut deja. El este doar acela care dovedește, din cuvintele limbii noastre, că noi numai dela Romani am putut primi creștinismul.

Să vedem acum, ce spun și alți învățați ortodocși.

Dr. N. Dobrescu, fost profesor la facultatea de teologie ortodoxă a universității din București, mort și el înainte de vreme, foarte tânăr, spune același lucru: »Odată răspândit deplin creștinismul pe tot întinsul ocupat de străbunii noștri români... *preoți sfințiți de peste Dunăre încep să slujească în aceste biserici în limba vorbită de popor, — o latină vulgară (poporală), specifică (proprie) locului.. După creștinarea Bulgarilor noi primim, nu tomăi cu voie bună,*

dela Bulgari, a căror ierarhie (vlădicii, protopopiate și parohii) luase locul celei vechi romane peste Dunăre, slujba bisericească în limba slavonă primim ritul slav în locul limbii latine vulgare, specifice locului, de care ne servisem până atunci, prin secolul (veacul) al X-lea» (Vezi: N. Dobrescu: »Introducerea Creștinismului la Români«, Vălenii de Munte, 1910, pag. 119).

Așadar și profesorul ortodox N. Dobrescu recunoaște că noi, până prin veacul al zecelea, am fost catolici, și încă de rit roman, adecă romano-catolici, și că numai după ce s'au așezat Bulgarii în ținuturile din apusul Dunării ne-au făcut cu deasile de rit oriental, adecă ortodocși.

În altă carte a sa (»Istoria Bisericii Române«, Vălenii de Munte, 1912, pag. 5—6) același învățat ortodox ne spune, din cuvânt în cuvânt, următoarele: »Creștinismul predicat, în limba latină, Daco-Romanilor, de misionari cari vorbeau latinește, se poate considera (socoti) ca răspândit la toți Daco-Romani în secolul al VI-lea. Din acest timp poate fi vorba de o organizare organizatie, de un cult (arătarea cu semne din afară, cari se văd, ale simțimentelor noastre religioase) bisericesc simplu la străbunii noștri... *Până în timpul împăratului Iustinian (527—565) grija de creștinii Daco-Romani din nordul Dunării o avuseseră episcopii romani din cetățile din dreapta Dunării.* Acest împărat... înființă în anul 532, la Tauresium, locul său natal (unde s'a născut: în Sârbia de azi, localitate numită acum Procoplje), *arhiepiscopia latină a Iustinianei prime, care avea iurisdicție (putere de a porunci) bisericească și asupra unor regiuni (ținuturi) din nordul Dunării: în Banat și în Țara-Românească.*

Despre starea bisericii românești, până la întemeierea Principatelor, același învățat în alt loc (pag. 13) al aceleiași cărți ne spune următoarele: »În timpurile acestea

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Măturoiul lui Moș Gherasim

Povestire de A. Melin

(Urmare)

Așa se tânguia Moș Gherasim când îl căinau cumetrii și vecinii pentru patimile pe cari le trăgea cu Dochia. Și își fierbea sufletul de mila ei și de suferințele lui, până când, în celea din urmă, a sunat și ceasul izbăvirii, dându-i de leac. Ciudat leac, bun leac, însă tămăduitor cum nu s'a mai pomenit.

Vorba e că mătușa Dochia s'a înzdrăvenit ca prin minune și deatunci n'o întrece fată mare la iuțeală și la trebi. Pârjol nu alta. Nici buburuz la uliță, nici vaiet din gura ei n'a mai ieșit.

— Ce leac i-a găsit? — mă întrebați.

Leacul mătușii Dochia îl spune moș Gherasim, când are voie bună. Iar voie își face ușor, că-și tecăruște bine pipa cu cotoare de tăbac, o pune în colțul gurii și pufăie ca un vișșpan. Când nu răsuflă destul de bine, o mai răcolește cu suvacu de aramă și apoi povestește bucuros cui vrea să-l asculte.

— Leacu' babii mele vreți să-l știți? He, he, bun leac, sireacul! Da' am întins-o la năcaz vre-o treizeci de ani, până l-am aflat.

Se numește însă c'am izbândit, alduite fie toate măturoaiele de pe lume!

Că să vedeți cum a fost.

Imi era acru sufletu de potici, de doftori și de umblări pe la hramuri. Nu mai știam încotro să mai dau. Și isprava ca'n palmă. Baba mea tot pupulete, tot cocărită și beteagă. Încât apucasem să mă închin la icoane și să zic:

— Ia-mi-o Doamne de pe cap, că de unde nu, mă dau eu de-a berbeleacu în Murăș. Dar așa nu mai pot trăi.

Și când eram așa, chiar ea, Dochia, îmi vine într-o zi și-mi zice:

— Mă Gherasime, să mai încercăm și la vrăjitoare, că poate-om nimeri-o. Mi-a spus mie o muiere dintr'alt sat, că este la Cetatea de baltă, pe Târnave, o babă meșteră de-i zice Floare și cică aia are putere mare. Să te-arunci într-o zi și până la ea, și-i spune patima mea. Aia de nu mi-o găsi leacul, amin de viața mea.

— Hm — zic, — tu muiere, vezi-ți de treabă și nu mă mai purta și pe la vrăjitoare, că eu ls creștin și m'o bate Dumnezeu să-mi pui nădejdea în boscoane. Unde nu poate patrafiru, nu mai poate decât coasa morții.

— Ba nu, Gherasime, să te duci, că de unde nu, i-au o funie și mă acăț de frăgarul din ogradă.

— De acățat te-ai putea tu acăț și fără Nana Floare dela Cetatea de baltă, — răspund.

— Așa, că tu ai vrea să mă vezi acățată păgânule și ucigașule. Săriți oameni buni, — strigă nebuna — că vrea să mă spânzure Valeu, valeu, oameni buni!

Ce mai puteam să zic? Mi-am luat traista din cui și am pornit-o a doua zi, încetinel, către Târnave. Și m'am tot socotit pe drum:

— Iacă Gherasime, o baba nevoiașă face păgân din tine. Te trimite după leac la încornoratu. Ptiu! Doamne nu mă lăsa!

Și iarăș mi-am zis:

— Cu Ducă-se pe pustii, nu-i de glumit. Ala-i ca mut. Când te-o apuca în ghiara lui, talpă la iad te face. De baba mea nici n'ar fi păcat, așa beteagă cum fi. Da' tu, Gherasime, creștin bisericos, să ajungi în căldarea cu smoală pentru o muere ogârșită, ar fi păcat... Frumoasă treabă!

— Dar ce-o da băta! Dacă-i trebuie Dochii încornorat, a lui să fie. Să mai steie populete și la poarta lui...

Așa mi-am făcut curaj și am coborât dealul dela Sântămărie spre Cetatea de baltă. Dar, cu cât mă apropiam, tot mai tare mă luau răcorile, că ce-o păți cu slujnica lui Scaraoțchi. Că vrăjitoarele ale lui sunt, din veac.

Se amesteca ziua cu noaptea când am nimerit în poartă la Nana Floare. Mi-am mai făcut o sfântă cruce și m'am apropiat cu sfială de casă, căci ograda era goală. Nici tipenie de om pe-afară. Da'n tindă trebuie că era ci-

(până la întemeierea Principatelor) biserica la Români era organizată (așezată, orânduită) în mod primitiv (ca la început, foarte simplu): prin sate erau biserici făcute din lemn... sau din gard de nuiel, ten-cuit. În aceste biserici preoții—sfințiți pe unde puteau găsi episcopi să-i hirotonească — citeau anumite rugăciuni, scrise în limba în care fusese introdus creștinismul (adică în latinește) sau mai de grabă le recitau (spuneau cu graiul viu) după ce le memorizaseră (învățaseră de rost) mai întâi... *In urma creștinării Bulgarilor* (în iarna dintre anul 864 spre 865), a organizării bisericii lor și a introducerii ritului slav în această biserică, începu, prin secolul al X-lea, să se exercite (a produce) din această parte o influență (întrăurire) asupra bisericii noastre. Căci, ceice aveau să fie preoți, ducându-se acum la vlădicii slavi de peste Dunăre ca să-i hirotonească, trebuiau să deprindă (facă) rugăciunile și molitvele uzuale (cari se foloseau) în slavonește, fie că învățau să le citească, fie că le memorizau. *Astfel din secolul al X-lea începu să se introducă în bisericile Românilor slujba în slavonește, lucrul se continuă în secolul al XI-lea*, când statul bulgăresc este distrus (nimicit) de Bizantini (Grecii cari se țineau de împărăția Constantinopolului, care se numea pe grecește Bizanț), iar biserica bulgară grecizată; *atunci clerici* (preoți, diaconi, ipodiaconi și ceteti) *slavi (vlădici) au putut veni la noi*.

Iată așadară că doi învățați de seamă, Dr. Vasile Pârvan și Dr. N. Dobrescu, amândoi ortodocși, susțin că legea noastră strămoșească a fost cea romano-catolică, și că fără să știm și să voim noi, în veacul al zecelea, ne-am trezit deodată ortodocși.

Iuliu Maior.

Citiți „Unirea Poporului”.

Calendar nelămurit

avem și pentru anul 1929

de GAVRIL TODICA

Cu așanumita autocefalie (cârmuire de sine stătătoare) a bisericii ortodoxe naționale române, am ajuns în halul de *nu mai știm înainte când se prăsnesc sfintele Paști!* Iar fără de data Paștilor, noi, scriitorii de calendare, nu putem redacta calendarele la timp! Căci dela ziua Paștilor atârână rânduiala Duminecilor de peste tot anul, apoi evangeliile, apostolul, glasurile, sfetile etc. etc.

Când cu unificarea calendarului în 1924, dl profesor Dr. Constantin Chiricescu dela București a întocmit o *Păscălie* destul de bună, aproape la fel cu Păscălia apuseană, pe care a înaintat-o Sfântului Sinod al României, ca acesta să o studieze, să o desbată și să hotărască, cum va afla cu cale. În înțelesul acestei Păscălii, noi ar fi trebuit și ar trebui să serbăm Paștile *deodată* cu popoarele apusene (catolici, protestanți) în 1928, 1929, 1930 și 1931, la datele ce urmează:

1928 April 8,
1929 Martie 31,
1930 April 31,
1931 April 5.

Dar iată, că fără nici un rost, Sfântul Sinod hotărăște că pentru 1928 Paștile să le serbăm după calendarul vechiu (julian), adică la 15 Aprilie!

Ne putem aștepta ca și pentru 1929 să fim îndrumați la calendarul vechiu, având să serbăm Paștile tocmai în 5 Maiu

adecă la 5 săptămâni după popoarele creștine apusene.

Dacă s'ar ținea morțiș la data aceasta, atunci pentru 1929 postul sfinților apostoli ar cădea din calendar, ceea ce nu cred să poată hotărâ ortodoxia română, oricât se ține ea de autocefală!

*

Se știe că Isus Hristos a fost răstignit în ziua de Vineri, 3 April anul 33 și a înviat a treia zi, Duminecă, în 5 April.

Cum 5 April nu cade totdeauna pe Duminecă și prima Duminecă din April poate cădea pe una din zilele 1—7 April, urmează că data cea mai apropiată de adevărul istoric ar fi *prima Duminecă din April*.

Englezii, prin Liga Națiunilor, propun *Dumineca a doua din April*, care iarăși e apropiată de adevăr, dar nu tocmai așa, ca prima Duminecă, încât se pare că Englezii au avut ceva cauză de au propus așa, cum au propus. De altfel, eu nu am cetit propunerea lor originală, ci numai informația, cum o scriu gazetele.

*

Deocamdată să nu ne abatem prea departe, ci, restringându-ne la trebuințele noastre nemijlocite, cerem ca S. Sinod din București să hotărască cel puțin pentru acești trei ani: 1929, 1930 și 1931 păscălia propusă de dl Chiricescu, și care la rândul ei e în concordanță cu păscălia popoarelor apusene. Să aducă la cuno-

neva, că se simțea miros de fum și se vedea o vâlvătaie mare după corlan.

— Acolo forfote căldarea cu vrăji, — mi-am zis și am dat să tun în tindă.

Când să întind piciorul, să trec peste prag, iată, sfinte Niculaie, că răsare de după ușă o spurcăciune de țap cât o mătăhală și, proptindu-și țacălia de barbă în pământ, se încoardă odată, ca o cumpănă de fântână, și drept la mine în foale își iniaptă fruntea încornurată...!

Să mă răstoarne, nu alta!

Și dacă vede că nu mă las, se încoardă dihania a doua oră, să mă răstoarne la pământ. Eu nu sunt om fricos de felul meu, că-ți prind mistrețul de cerbice când îmi fac eu inimă tare. Dar cu țapu ăsta gata să-mi pierd cumpăna. Însă o clipă doar dacă m'am zăticnit. Mi-a venit în minte icoana Preceștii, la care mă închin eu seara din tinerețele mele și, cu gândul la sfânta cruce, am întors măciuca mea de corn ș'odată și-am răsturnat țapul cât a fost de mare.

— Na boală, am zis și am răsuflat odată dela baerile inimii.

Țapul de jos, lăjit ca o broască, a început să mecăiască, de te tăia jalea de gura lui. Atunci, din umbra tinzii, răsare și Nana Floare, o femeie mare, grasă, cu fața cât o rotulă de plug. Mă fulgeră cu niște ochi ca de jerătec și mă ceartă:

— Ce ai, măi omule, cu vita mea, de te

repezi cu ciomagu ca la sălbătăciune? Mi-ai omorît țapul, tălharule!

— Să am iertăciune, Nană Floare, răspund, dar vite ca asta doar la iad dacă mai sunt.

— Ș'apoi ce? Dacă nu-ți plac vitele mele, de ce-mi calci pragul?

O las și eu mai domol, o lasă și Nana Floare și prinde a mă ispiti de păsurile mele și de baba care-i beteagă. Că ce are? Că de când? Și ce-aș vrea să se întâmple cu dânsa?

Când spuneam eu, țapu trezit de jos, iar coardeș către mine, tot să mă spargă cu coar-nele. Noroc cu măciuca. Da' Nana Floare:

— Măi omule, fi mai blând cu vita mea, că asta-i norocul casei mele.

— Fie, mă gândeam, dar avană vită. De s'o mai repezi la mine, păstramă fac dintr'ansa pe loc.

La urmă Nana Floare s'a tras în bordeiul ei și eu am rămas să-mi odihnesc ciolanele afară pe podmol. Mi-a luat însă suta de zloți și mi-a spus înainte de-a-i zice noapte bună:

— Hodinește în pace, măi omule, și leac să-i fie la baba ta cu ce ti-i trezi mâne dimineață în gând...!

N'am prea băgat seamă la vorbele ei, că mă țineam cu ochii tot la țap, care-și plimba într'una țacălia prin țărănă, cu coar-nele gata spre mine.

Ș'apoi dacă s'a mistuit în noaptea din tindă ca și țapul, mi-am pus traista căpătâi și

am adormit ca lemnul. Nici să fi murit, nu puteau dormi mai adânc. Nici clineală, nici vis, nimic. Ca și când aș fi băut vrăji, măcar nici coajă de mălai n'am luat dela vrăjitoare.

Ș'apoi să vedeți comedie, oameni de Dumnezeu! Am ajuns să văd, ce n'aș fi crezut în toată viața mea și ce n'a mai văzut poate om pământean, de când s'o făcut lumea și ceriul. Să mă credeți, că-s om bătrân, ș'ar fi vai de sufletul meu dacă v'aș mințit!

— A doua zi, când m'am trezit, nu mai eram la Nana Floare în Cetatea de baltă, ci, facu-mi sfânta cruce și acum, eram acasă la mine, cu capul pe corlanul cuptorului de pită, cu părul plin de cenușă și, în mâni, cu o coadă de măturoi cât o tânjală...!

— Și când deschid ochii mai bine, în fața mea țapul vrăjitoarei, coardeș, gata să mă străpungă.

— Ptiu, piei drace, m'am oțărit, și am început să invârt măturoiul, tăvălindu-l pe spatele și pe coastele țapului! Na, na dihanie! Stai că-ți viu eu de petrecanie...!

Și dăi și dăi și dăi! Răsuna tinda de hoblăneală, de credea că-i la bătut de fasole, toamna. Însă mare mi-a fost mirarea și uimirea, când, în loc să mecăie țapul, bătut de mine, aud glas omenesc, vâletături de muiere:

— Tulai Gherasime dragă, mă omorî! Nu mai da, Gherasime, valeu, valeu, nu mai da, că mă omorî!

Era glasul babil mele, al Dochii.

știință publică hotărîrea aceasta, ca redactorii de calendare să fie scutiți de orice nedumeriri.

În acești trei ani, se vor înțelege probabil toate popoarele creștine și, prin mijlocirea Ligii Națiunilor, vor primi o zi fixă (nestrămutată) pentru serbarea zilei Paștilor și vor pune capăt saltului prea mare de acum, care poate fi din Martie până în Maiu.

Minciunile Ungurilor

Ungurii, de când sunt, numai cu minciuni au susținut Ungaria cea mare, iară acum tot cu minciuni au de gând să-și mărească Ungaria cea ciopărtită. Ei spun, și Roademere le crede, că la granița de către Ungaria a României trăiesc aproape numai Unguri, Românii sunt acolo numai corbi albi. Ei bine, apoi această vorbă a lor este o minciună.

La anul 1910 noi am făcut o numărătoare a poporului din Ungaria. Și noi pe Slovaci nu i-am făcut Unguri, nici pe Jidovi, și cu toate acestea s'a dovedit că în județele *mărginașe: Arad, Bihor, Sălaj, Satu Mare* dintre 1.413.818 locuitori, 822.533 sunt Români, 418.700 Unguri, 70.589 Germani, 68.571 Evrei, și 33.425 Slovaci și Țigani. Așadară 58.2% (dintr-o sută) sunt Românii, și numai 29.6% Ungurii, 5% Germanii, 4.8% Evrei și 2.4% alții, adică Slovaci și Țigani.

Mai mult, toate comunele din jurul graniței sunt aproape curat românești. Nădlac are 4856 Români și numai 544 Unguri. Pecica Română 6677 Români și 2115 Unguri, Șeidin 4449 Români și 20 Unguri, Jormata Neagră 2039 Români și nici un Ungur. Și așa sunt aproape toate comunele dela graniță.

Așadară ce vreau Ungurii? Cine are mai mult drept la aceste județe? Ceice au 29.6% din populație, ori ceice au 58.2%? O mie de ani cei 29.6% de Unguri le-au poruncit celor 58.2% Români; e vremea deci să se mai întoarcă roata, și de aici înainte cei 58.2% să poruncească celor 29.6%.

Dar mie nu-mi venea să cred, și lucram înainte cu mătușoiul. Dă-i, dă-i și dă-i, până m'am ostenit, de-mi curgeau sudorile părău.

Să-mi omor baba, nu alta. Să chic la păcat și să infund temnița pe viață.

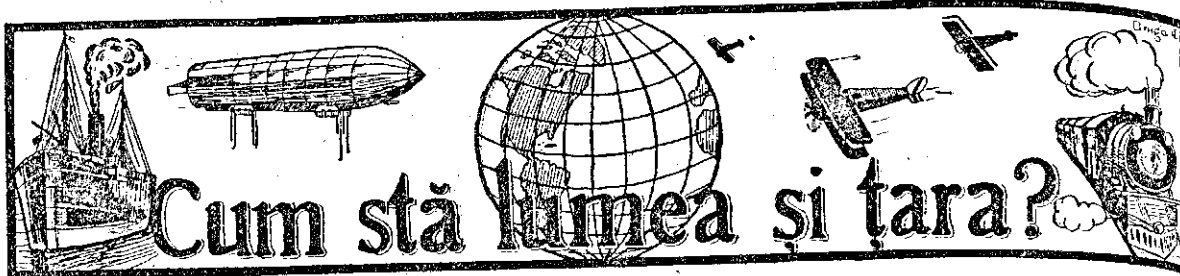
Dar n'am omorît-o. Ci s'a oblit de spate cum trebe și deatunci lecuită a fost. S'a înzdrăvenit ca o fată mare, s'a tămăduit din beteuș și a treia zi am mers amândoi la sapă, la porumb, ca în anu dintâi, când am fost însurați.

Cum a fost, cum am ajuns acasă dela Nana Floare, cum am ajuns să bat baba în loc de țap, nu știu, să mă spânzurați. Boscoane să fi fost, vrăji, boli, ori ce, nu știu. Știu că deatunci baba mea-i sdravănă și aprigă ca o vânturească. Nu mai geme, nu mai șade pupulete, nu se mai târaie pe sub garduri la crișma lui Laibiș, n'o mai căraie copiii, într'un cuvânt e om întreg, că o vedeți colo, prin fundul curții, cum se bate cu vișelii, să mulgă vacile.

— Casa mea-i casă și baba muere vrednică, să n'o dai pe un căpătâi de țară. Alduită fie coada mătușoiului!

Așa povestește moș Gherasim întâmplarea leacului fermecat. Și când isprăvește își mai îndeasă odată pipa cu tăbac, apoi pufăie mulțumit, slobozind rotocoale mari de fum pe sub mustața zimbitoare.

(Sfârșit)

Vrea Cehoslovacia revizuirea păcii dela Paris?

În legătură cu marile eforturi ale Ungariei, de a-și reface vechile granițe; cu vizitele fiului lui Roademere în Ungaria și cu declarațiile dlui Mussolini în favorul Ungariei, — în vremea din urmă se vorbea că ministrul de externe al Cehoslovaciei, dl Beneș, a făcut săptămânile trecute o călătorie la Berlin și la Londra, și că Cehoslovacia ar fi și ea de părerea, să se ceară revizuirea tratatelor de pace.

Mare a fost bucuria Ungurilor, auzind zvonurile acestea. Toate gazetele ungurești nu mai vorbeau decât de ceea ce ar fi vorbit dl Beneș la Berlin și la Londra, și erau ca sigure că acum totul e aranjat, nu urmează decât o nouă adunare a Ligii Națiunilor și apoi o nouă conferință de pace.

Iată însă că, până când se bucurau Ungurii, marele ziar francez „Le Temps” le-a spulberat, într'un articol de seamă, toate speranțele, și Ungaria Mare, văzută aproape încheșată din nou, s'a prăbușit, asemenea unei case făcute din coceni de cucuruz.

Dl Beneș, prin vizita sa făcută la Berlin, n-are de gând să sdruncine temelile Micei Înțelegeri (România, Cehoslovacia și Iugoslavia), nici n'are de gând să propună o revizuire a păcii dela Paris, — spune marele ziar. Și Franța are de gând să aibă legături mai strânse cu Germania, ceea ce însă nu înseamnă că a părăsit prietenia sa cu Mica Înțelegere. Franța nu-și schimbă politica sa externă, ea rămâne întru toate credincioasă tratatelor de pace dela Paris. Că dl Beneș a mers la Berlin, nu înseamnă altceva, decât că Cehoslovacia are anumite interese economice cu Germania, pe cari vrea să le vadă cât mai strânse.

Ca Cehoslovacia să dorească schimbarea tratatelor de pace, ar însemna să-și taie creanga de sub picioare. Doar ea este o țară nouă, care tocmai pe urma acestor tratate s'a zămislit. Cum să se invoiască Cehoslovacia la unirea Austriei cu Germania și la mărirea Ungariei pe socoteala ei și a României și a Iugoslaviei, când asta ar însemna primejduirea păcii europene și ciopărtirea ei însăși?

Așadară mai încet cu bucuria, Ungurilor! Mica Înțelegere nu se va învoi niciodată la ceea ce doriți voi, cu prietinel vostru Roademere și cu îngânfatul de Mussolini. Franța, țara aceea minunată, care a fost și este Mama României, nu vă va implini nici odată poftele. Iar Mica Înțelegere, în conferința s'a care se va ține nu peste mult la București, va arăta lumii că este mai tare și mai închiegată decât oricând.

Dușmănia dintre Italia și Iugoslavia

Italianii cu Iugoslavii sunt dușmani de moarte, pentru că și unii și alții vreau să-și lărgească țara pe socoteala celorlalți, iar Dalmația este pe jumătate italiană, cu toate acestea însă a primit-o Iugoslavia. De multeori, dela încheierea păcii au fost pricini și hărjoni între cele două țări, dar, în sfârșit, totuși s'au potolit.

Zilele trecute iar au fost frecări și neplăceri de amândouă părțile. La Zadar (oraș în Italia) fasciștii au ars și batjocorit steagurile jugoslave. În schimb Iugoslavii, la Split, Chibonik, Liubliana și Belgrad au început să atace casele italienilor. Numai cu mare greutate i-a putut împiedeca poliția. Cu toate acestea au reușit să spargă geamurile consulatelor italiene din Split și Chibonik, iar în orașul din urmă au nimicit vitrinele mai multor prăvălii italiene, prătrunzând și în localurile agenției societății de navigație „Pola”. Auzind fasciștii despre aceasta, în ziua următoare, 28 Maiu, au intrat în localul consulatului jugoslav din Zadar și au bătut crunt pe funcționarii jugoslavi, iar pe consulul Simici l-au chiar rănit, trebuind să meargă la spital.

Ministerul Italiei la Belgrad, generalul Bodraro, s'a dus deci la ministerul de externe jugoslav și a protestat. Ministrul de externe a spus, că-i pare foarte rău de cele întâmplate și că va pedepsi pe cei vinovați, pentru că Iugoslavia dorește pace sinceră cu Italia, de aceea și vrea să ratifice convenția dela Nettuno, care regulează afacerile dintre Iugoslavia și Italia.

Frământările din Grecia

În Grecia a căzut guvernul, iar președintele republicii se străduiește să formeze un nou guvern. Partidul liberal a chemat la conducere pe marele bărbat de stat Venizelos, care a și preluat conducerea partidului, mai cu seamă pentru ca să împiedece revenirea la tron a regelui George. Partidul poporului, în schimb, cere, cu toată stăruința, revenirea pe tron a regelui George să se formeze un guvern de coaliție, dar înțelegerea n'a reușit. Acuma e vorba ca Venizelos să formeze noul guvern.

La noi în țară

nu s'a schimbat nimica. Guvernul se simte tare și făgăduiește că va face împrumutul extern și astfel toate neîntâmplările și neajunsurile din țară se vor curma. Bani vom avea berechete, leul se va stabili, adică prețul lui nu se va mai tot schimba de pe o zi pe alta, ci va rămâne același, adică va sta pe loc. Atunci guvernul va schimba leul de astăzi și din 25 lei va face un roman, care va fi banul cel nou. Țara abia atunci va vedea, ce mare fericire a

fost pentru ea guvernarea dlui Vintilă Brătianu, îi va ridica statui, încă trăind și fiind în viață, iar noi Români vom număra anii, nu dela nașterea lui Hristos, ci dela întronarea familiei Brătianu în politica românească.

Opoziția în schimb spune că acum a sosit vremea ca dl. Vintilă să-și iea talpășita și să se ducă pentru vecie dela domnie. Și aceasta nu o spun numai național-țărăniștii, ci și Averscanii, Iorgiștii, ba până și Ouziștii. La locuința dela București a dlui Maniu a început Luni marea sedință a comitetului de direcție al partidului național-țărănișt, care va ține mai multe zile și după care se va da un comunicat. Vorbirea de deschidere dl. Maniu a început-o cu cuvintele: „A sosit ceasul important al realizării hotărârilor dela Alba-Iulia”.

Că ce se va hotărî acolo, vom vedea. Guvernului însă îi este cam frică, nu cumva hotărârile ce se vor lua să-i strice toată socoteala.

Cu un cuvânt trăim vremuri turburi, cari însă nădăjduim că se vor limpezi, spre binele neamului și al țării.

Un praznic bine venit

Joi în 24 Maiu c. în ziua Înălțării Domnului Hristos și totodată ziua amintirii Eroilor neamului, pe la ora 9 dimineața, un glas de goarnă, auzit din dealul deasupra comunei Răzoare-Velcheri, a înviorat pe toți locuitorii respective credincioșii acestei parohii. Glasul goarnei a atras atențiunea credincioșilor spre dealul amintit; de o parte era un glas pentru ei neobișnuit de altă parte curiositatea. Intr'adevăr în comună domnea o liniște monotonă: comună mare, curat românească, să fie aci, în ziua aceasta de serbătoare îndoită, fără preot, sub conducerea căruia să poată înălța rugăciuni calde către Cel de sus, pentru odihna eroilor destul de numeroși ai comunei lor. Privirile s'au îndreptat spre deal, de unde venia spre sat un pâlă de elevi. Erau elevii gimnaziului „Samuil Micu” din Șarmaș.

Ajunși elevii în comună, prin ulița principală, se apropiiau în marș spre biserică. Numeroși credincioși, adunați în grabă înaintea bisericii, îi primesc cu urale de „trăiască”. La comanda dată, elevii se opresc, și din urma lor înaintează spre poarta bisericii, unde era poporul adunat, părintele Dr. Vasile Dancu, directorul școlii, împreună cu profesorul însoțitor Bucur Lupescu. Directorul școlii salută poporul, căruia îi zice între altele: „Nu ne-ați așteptat, dar știind că n'aveți preot, am venit la Dvoastră, să serbătorim împreună această zi de serbătoare”. Se vedea pe fața poporului adunat, care mereu se tot înmulțea, o bucurie.

S'a început serviciul divin. Toate răspunsurile la sf. liturgie le-a cântat corul gimnaziului. După evanghelie părintele director a ținut o predică mișcătoare, — de altcum dânsul e cunoscut în multe sate de pe Câmpie ca un bun vorbitor. După sf. liturgie, lângă monumentul ridicat înaintea bisericii, s'au făcut rugăciuni pentru cei căzuți în războiu, cu care ocaziune s'au ținut vorbiri ocazionale nu numai din partea dlui director ci și din partea prof. B. Lupescu și a inv. local Mircea Popescu.

După masa oferită conducătorilor și elevilor din partea familiilor singuratice, oaspeții bineveniți au plecat voioși spre Șarmaș, lăsând locuitorilor comunei Răzoare-Velcher o amintire frumoasă despre serbarea acestei zile.

Unul din cei de față.

Fericita fecioară Veronica

Fericita fecioară Veronica de o parte se numește de Binasco, pentru că se trăgea din localitatea Binasco, între Pavia și Milano; de altă parte însă Milaneză pentru că aici au fost călugărițele din tagma sf. Augustin în claustrul sf. Marta. Puterea îndurării lui Dumnezeu aici o vedem, lucrând deosebit, când cetim că pe fericița Veronica, care și ea și-a dat silința să progreseze în iubirea lui Dumnezeu, viața virtuoasă, minunat a ajutat-o spre grade înalte.

S'a născut în Binasco, din părinți simpli plugari, în 1445. Tatăl ei a fost sărac, dar om cinstit, care însă prin religiozitate s'a simțit mai fericit decât mulți bogați. Fica sa Veronica, din cauza sărăciei casnice, numai la școală nu a putut umbla, ci a umblat ca lucrătoare cu ziua, la săpat, la plivit și alte lucruri de câmp. Ea nu a învățat din cărți, ci din auzite, parte în biserică, parte dela părinți. Asupra celor auzite avea obiceiul să cugete mult. Fetele muncitoare, care umblau cu ea pe câmp, mai de multe ori au observat, că Veronica lucra de tot liniștită, palavrele seci nici nu le asculta, ci blândă se adâncea în gândurile ei, și nu odată și lacrima. Mintea Veronicei umbla adevărat cu totul în alte părți, ca a celorlalte tovarășe. Se cugeta la iubirea Domnului Hristos și la amarele Lui suferințe.

Cu trecerea timpului i-ar fi plăcut să fie primită între călugărițele sf. Marta cel puțin ca servitoare; dar stărița i-a adus la cunoștință că nu poate fi primită dacă nu știe ceti. Veronica deci, venind acasă dela munca obositoare, când alții și-au pus capetele la odihnă, ea a luat cartea și a început a învăța literele: dar aceasta a mers așa de greu. Când a priveghiat și s'a trudit așa, fericița Fecioară sfântă, pe care Veronica o prea onora, i-s'a arătat și i-a spus, că ei, Veronice, deacum înainte îi va fi trebuință să cunoască numai trei litere. Prima literă e aceea: ca să-și păstreze inimei curățenie nevătămată care constă în aceea, ca să iubească pe Dumnezeu mai presus de ori ce, creaturile însă numai pentru Dumnezeu și în Dumnezeu. A doua literă e: să nu se enerveze nici odată, să nu fie nerăbdătoare, dacă vede greșelele de aproape, ci să rabde în pace și să se roage pentru ei, a treia literă e: ca zilnic să-și croiască timp anumit, în care să se cugete la suferințele lui Hristos. După aceste, sfânta Fecioară a dispărut. Inima Veronicei s'a umplut cu bucurie de nedescris și punând cartea la o parte, a trăit după învățătura primită. În fine totuși i-a răușit după o încercare de trei ani, să fi primită între călugărițele servitoare. — În claustru a fost lucrătoare, umilă și ascultătoare. De multe ori a fost trimisă în oraș, să ceară pomană, și în satele vecine, mai ales pe timpul seceratului și a culesului de vii. Ea toate acestea le în-deplinea cu bucurie și umilință, știind că și Hristos iubește sărăcia, s'a născut în peșteră săracă, de păstori săraci a fost adorat în primul rând și a crescut între gândurile săracului tată adoptiv. „Nu-ți fie rușine să fii sărac, nici să ceri pomană pentru iubirea lui Dumnezeu. Ia cu supunere, ce ți-se întinde și rabdă cu blândeță, dacă călătorești. Reamintește-ți de multe ori, cum s'a mutat în Egipt fericița Fecioară cu fiul lui dumnezeesc și cât de mult dispreț, lipsuri și mizerii a trebuit să sufere”, spune sf. Francisc de Sales. — În claustru și cele mai dejositoare lucruri, Veronica le isprăvia cu bucurie.

Seninătatea blândă a fost așa de plăcută și edificatoare. Nici odată nu s'a iritat. Nu a ocărât nici odată pe nimeni: cu mulțumită se cugeta la Hristos și la sfânta Lui Mamă, iar pentru tovarășe se ruga lui Dumnezeu. Ca o

rară petrecere socotea, când câteodată era pusă să păzească hoarale claustrului, pentru că aici se putea adânci în contemplații (cugetări) mai lungi așa, ca înainte de aceea pe câmpia Binascului. — A fost așa de lucrătoare, încât și în stare bolnăvicioasă, când o mânuia la odihnă, răspundea: „Cât numai mă lasă puterea și timpul, mi se cuvine a lucra”. După aceasta se și ruga. Rugăciunea deasă, contemplațiile, lacrimarea și munca stăruitoare precum și vedeniile trimise dela Hristos i-a fost de mare mângâiere. — A fost statornică în bine, cu fiecare voia să facă bine și a și făcut cât s'a putut dela ea. Dumnezeu i-a ajutat, că a învățat mai mulți psalmi, pe cari s'a fost obicinuit a-i spune cu multă duioșie. Viața exemplară și-a terminat-o în 1497. În 1517 papa Leo al X-lea a aprobat onorarea ei; și Benedict al XIV-lea a trecut-o în martirologiu.

Cu ce puțină, dar cu foarte mare știință importantă a câștigat ea cununa vieții vecinice! S'a rugat pentru lumina lui Dumnezeu, și lumina trebuitoare i-s'a dat: „Eu sunt, spune Domnul, care învață pe oameni la știință și la cei mici le dau vedere mai luminoasă. La cine eu îi grăiesc, va fi îngrabă înțelept și în spirit va face mari progrese. Vai acelor, cari din curiositate întreabă multe cele dela oameni, dar pentru calea de serviciu ce Mi-se cuvine Mie, au gânduri neînsemnate”. (Toma de Kempis III cap. 43 vers 2). Cetind istoria fericii Veronice, să ne vie în minte cuvintele sf. Augustin, care, înainte de convertire, auzind despre viața simplă și virtuoasă a sf. Antonie, a strigat așa: „Se scoală neînvățații și răpesc împărăția cerului: însă noi cei cu învățătură dar fără inimă iată unde ne tăvălim în lucrurile trupesti”!

Ascultă-ne Doamne pre noi, cari la amintirea fericii fecioare Veronica ne bucurăm, să ne învațăm în evlavie ei blândă. Prin Domnul nostru Isus Hristos.

Prelucrată după Zalka.

ZULNIA TODICA

Cine sapă groapa altuia...

Tratatul de pace dela Paris oprește ca Germania să se mai pregătească de războiu, și prin urmare cu atât mai puțin drept are să pregătească la războiu pe alții. Dar ei nu-i prea pasă de pacea dela Paris și se pregătește din greu la viitorul războiu pe care are de gând să-l facă, în tovarășie cu Rusia și cu celelalte țări bătute, împotriva Franței și a noastră. Pentru aceasta pregătește din greu tot felul de tunuri, mitraliere și puști, dar mai cu seamă gazuri veninoase, cu cari are de gând să omoare nu numai pe soldații dușmani ci și pe bătrânii, femeile și copiii cei pașnici rămași acasă. Pregătirile de războiu Germania le face în taină, așa că nimenea nu o poate prinde și ști. Iată însă că Dumnezeu a descoperit pregătirile tainice ale Germaniei și a arătat lumii întregi, ce gânduri primejdioase are această țară.

Dumineca trecută adevărat în portul cel mai mare al Germaniei, la Hamburg, a explodat cazanul unei corăbii și numai decât s'a răspândit asupra portului și a orașului un gaz gros și greu, foarte veninos, care s'a slobozit, asemenea unui nor, asupra orașului și a omorât mai multe zeci de oameni iar pe câteva sute i-a înveninat de așa încât au trebuit duși la spital. Adevărat ce era, în corabia aceea Germania trimetea gazuri veninoase te miri cărei țări, dar spre norocire Dumnezeu a descoperit mișcările nemțească. Iute apoi au telegrafat la Berlin, de unde au trimis câteva milioane de măști de gazuri, așa că astăzi toți locuitorii Hamburgului umblă cu măști pe obraz, asemenea câinilor cu zgarde, că altfel ar muri toți până

intr'unul. Aproape 2 săptămâni vor trebui să poarte hamburgenii măștile acestea, căci gazele acelea cam atâta vreme nu se imprăstie.

Cu adevărat că Dumnezeu nu bate cu băta și cine sapă groapa altuia, însuși cade într'însa.

„Hoțul de primar”

Intr'o comună din județul Cluj oamenii au sărăcit, cu iarna aceasta, îngrozitor, așa că au fost siliți să-și mănecă și cucuruzul de sămânță. Ce să facă bieții oameni! S'au dus la prefectură și au cerut să le dea și lor o leacă de ajutor, cel puțin cucuruz de sămânță. Prefectura le-a și dat 10 saci de cucuruz, pe care l-au așezat la primărie, până vor ajunge să-l poată împărți.

Dar dacă au flămânzit oamenii, și bieții soareci au fost lihnii de foame în iarna aceasta. Nu e mirare astfel că unul dintre ei s'a apucat și a găurit sacul, ca să-și mai stămpere foamea.

Primarul comunei, om lacom dela fire, căruia îi place să trăiască mai pe ușor, ce s'a gândit într'o seară. „Hai să fur eu un sac de cucuruz la noapte, și nu mă va ști nici dracul”. Așa a și făcut. A descuiat primăria și, după miezul nopții, tiptil-tiptil, a dus sacul acasă, pe spate.

Ziua următoare un jurat a mers să facă rânduiala la primărie și când colo bagă de seamă că un sac lipsește. Cine să fi furat sacul? Aude Stan, aude Bran, aude satul întreg, dar un român mai șagălnic se rostește: „Nu mai căutați oameni buni. Sacului i-s'au făcut picioare astănoapte și nu s'a mai oprit până la primarul. Ori, nu vedeți urmele?” Și de fapt dela primărie până la primarul în hambar tot câte un grăunte de cucuruz era presărat. Iar oamenii au și aflat sacul cu pricina, dimpreună cu cucuruzul, în hambarul primarului. De atunci oamenii nici nu-i ziceau altfel primarului decât „hoțul de primar”.

Primarul însă s'a vătămat grozav. Și-a zis: „Cum, atâția hoți în România Mare, și toți sunt oameni de omenie, numai singur eu, că mă bănuiesc oamenii că ași fi furat un singur sac de cucuruz, să fiu poreclit, hoțul de primar? Las' că-i învăț eu minte”. — Și s'a dus și i-a pârât.

S'a ținut desbaterea, la care a fost citat întreg satul. Judecătorii însă au dat drept oamenilor și „hoțul de primar” a mers acasă cu buzele umflate, rămânând însă primar, și pe mai departe ca doar așa e moda la noi.

Comori din fundul mărilor

După socotelile americane, se crede, că în fundul mărilor se găsesc averi de cel puțin 10 miliarde de dolari în aur. Un marinar din New-York, voiește să se coboare în apă și cel puțin o parte din averea aceea s'o scoată. Și-a făcut un costum de oțel și aluminiu, care, pe umeri și în frunte, are lumini electrice, cu cari va putea să vadă pe fundul apelor. La mâni are niște clește uriașe, iar la încheieturi o căptușală de oțel.

Se va scobori mai întâiu în locul unde s'a scufundat vaporul *Lusitania* și *Egipt*. Despre *Lusitania* se spune, că ducea 6 milioane dolari în aur, iar monede și alte lucruri scumpe în preț de vre-o 2 milioane. Un alt vapor cu numele *Lauretania*, scufundat de germani, a avut aur și argint de vre-o 25 milioane.

Se crede, că, luând în seamă feliul cum e îmbrăcat acest marinar, încercările lui vor reuși cât se poate de bine.

Pentru restanțieri

Am cercetat cărțile administrației noastre și am văzut că foarte mulți, mai cu seamă dintre vechii noștri cetitori, nu și-au plătit abonamentele, nu numai pe anul acesta ci chiar și pe mai mulți ani.

Le-am trimis gazeta vechilor abonați, și dacă n'au plătit la vreme abonamentul, crezând că dacă nici nu ne trimit banii la termen, nu-și vor uita de noi și-și vor plăti abonamentul mai târziu.

Cu durere trebuie însă să o spunem că ei și-au uitat de noi, și așteaptă să le trimitem gazeta în cinste.

Ei bine, asta nu se poate. Noi n'avem ajutor de nicăieri, trăim curat numai din abonamente. Iar dacă nu ni-se trimit abonamentele, păgubim și rămânem datori. Tipografia însă nu ne așteaptă, nici fabrica de hârtie, nici poșta, nici fetele cari împătură, nici ceice lucră la administrație. Ei cer cu toți banii gata, altfel nu poate merge gazeta.

Rugăm deci pe toți restanțierii noștri, să ne trimită fără întârziere banii cu cari ne datoresc și să nu ne răsplătească binele cu rău. Ceice nu ne vor plăti datoriile, vor primi în curând provocări și apoi îi vom da pe mâna avocatului, care nu știe de glumă.

Noi n'am dori să avem pricină cu nimenea, de aceea așteptăm ca tot omul să fie om de omenie și să-și facă datoriința, cel puțin cum ne-o facem și noi față de cetitori.

Cu cât tutun ai drept să călătorești

Un călător, când voiește să treacă granița, la vamă trebuie să-și desfacă bagajul și să arete tot ce are în bagaj. Cu deosebire trebuie să arete tutunul pe care îl duce cu sine. Legea cere că pentru tutun, ori cât de puțin va fi, trebuie să se plătească vamă. Se obișnuiește însă să se lase călătorului o mică cantitate de tutun, pentru care nu trebuie să plătească vamă.

Această cantitate de tutun este următoarea: 10 țigări groase, sau 20 de țigarete, sau 40 grame de tutun.

Până acum acest drept se da numai bărbaților. Azi, fiindcă și femeile fumnează, s'a dat și lor acest drept, însă numai pentru țigarete. Cu tutun sau țigări, femeile n'au drept să treacă granița.

Țara cânilor

Aproape de Madagascar, este o bucată mică de pământ, incunjurată de toate părțile cu apă. Această bucată de pământ este țara cânilor, fiindcă nu e locuită numai de câni. În zilele trecute, o corabie franceză, apropiindu-se de ținutul acesta, a trimis vre-o câți-va marinari, să-l cerceteze mai de aproape. Marinarii n'au găsit pe acolo nici un om. Le-a ieșit înainte însă un câne alb, cu părul aspru. Mai târziu s'au ivit alți patru câni. Un marinar a luat o peatră să arunce după ei. Câinii au început se urle ca niște fiare sălbatice. La auzul urlatului, s'au ivit alți câni din toate părțile. Cu totul vre-o 30 de câni, cari s'au aruncat la marinari. Marinarii, neavând arme la ei, s'au retras în luntea lor. Câinii i-au urmărit până la țărmure.

Cum au ajuns acești câni pe acolo?

Pescarii din Madagascar spun, că pe vremuri se opreau adeseori prin ținuturile acestea, pentru ca să culeagă poame și să-și iee apă. Poate că atunci se vor fi rătăcit vre-o câți-va câni de ai pescarilor pe acolo. Și cum pescarii acum nu mai umblă după poame prin ținutul acela, câinii, rămânând singuri, s'au sălbătăcit, și s'au înmulțit, ajungând ei stăpâni, iar ținutul devenind cu adevărat țara cânilor.

Dorim, din inimă, sărbători ferice tuturor cetitorilor și colaboratorilor noștri.

Redacția și Administrația.

Ziua eroilor la Blaj. Blajul a sărbătorit și anul acesta, cu cea mai mare scumpătate ziua eroilor neamului. La sărbătoarea Înălțării Domnului, după sfânta liturgie slujită în catedrală, la care au fost de față și funcționarii de stat din Blaj, convoiul a plecat spre cimitirul de lângă gara nouă. În fruntea convoiului cânta fanfara pompierilor, apoi în șiruri de câte patru mergea reuniunea meseriașilor și elevii tuturor școlilor. La morminte vorbirea a ținut-o pâr. dr. Nicolae Lupu, spiritualul seminarului teologic, iar părăstasul l-a slujit parohul Vasile Moldovan. Elevii liceului de băieți au depus câte o cunună de flori pe cele două morminte ale colegilor lor, morți în urma rănilor primite pe câmpul de onoare.

Tifos exantematic și scarlatină la Galați. De o vreme încoace orașul Galați este cercat de o mulțime de boale molipsitoare, între cari tifosul exantematic și scarlatina sunt mai răspândite. Sunt până acum 20 cazuri de tifos exantematic și 65 de scarlatină, între cari și câțiva oameni mari.

Ce a făcut un nebun. La Taragona, în Spania, un țaran, într'o pornire de nebunie, a impuscat 8 copii și 3 femei, a rănit rău șase copii și apoi a fugit în pădure, urmărit de locuitori. Acuma s'au pornit potere pentru prinderea lui.

Ce au de gând să facă Francezii necredincioși. În Franța se nasc foarte puțini copii, nu pentru că poporul n'ar fi sănătos, ci pentru că foarte multe femei sunt rele și fără frica lui Dumnezeu și astfel ele însele împiedică nașterile, ca să nu îmbătrânească și să rămâie pururea frumoase. Țara însă suferă îngrozitor în urma lipsei de oameni și astfel oamenii politici își dau toate silințele ca să vadă și în Franța cât mai mulți copii. Niște politicieni necredincioși sunt de părerea că lipsa de copii s'ar putea mai bine incunjura prin aceea ca fiecare bărbat să-și poată ține două femei. Și, cum la conducerea Franței sunt foarte mulți oameni necredincioși, nu-i eschisă să se invoiască și la aceasta și astfel am fi martori unei schimbări ne mai pomenite: în Turcia păgână s'a șters dreptul bărbaților de a-și ține două soții, în Franța creștină s'ar introduce din nou Dar Dumnezeu nu va lăsa Franța la o astfel de decădere.

Ard fântânile de petrol dela Moreni. În ziua de 12 Maiu s'a aprins la Moreni o fântână de petrol și dela ea celelalte, așa că azi 21 de fântâni ard încă într'una, neputându-le stinge suflet de om. Un om, despre care nu s'a putut ști cine este, a fost lovit în cap de pietrele pe cari le aruncă focul și omorât. Mai mulți lucrători au fost răniți. Inginerii lucră din greu, făcând canale pe sub pământ, și cred că în forma aceasta vor stinge cumva focul, care luminează noaptea întreg ținutul, de nu mai trebuie lămpi.

Furtuni și răceală în toată țara. În ziua de 25 Maiu romano-catolicii sărbătoresc ziua sfântului Urban, un sfânt temut de toată lumea, cum e la noi sfântul Ilie. În ziua aceasta de regulă sunt furtuni și înghețuri. Anul acesta sfântul Urban de fapt nu s'a dat de rușine, că Vineri au fost furtuni și înghețuri pretutindeni. La Cluj a fost grindină, în Bucovina ruperi de nori, așa de mari încât părăiele umflate au dus cu sine până și boi. Tot așa a fost și la Braila. Părțile de răsărit ale munților Carpați sunt albi de zăpadă. În județul Dolj furtuna de grindină a pustiit aproape toate sâmbăturile, la Giurgiu a trznit în filiala Băncii Naționale, la Iași și împrejurimi a fost grindină și vânt îngrozitor. Cu un cuvânt vremuri grele și furtuni și frig în toată țara.

Exprițul Carol stă de aici încolo în Belgia. După ce fostul nostru prinț de coroană s'a dus în Anglia, și acolo a început să pună la cale unele planuri, cari bărbaiilor de stat englezi nu le-au fost pe plac, ministerul de interne al Angliei l-a rugat, să părăsească țara. Astfel el s'a mutat în Belgia, unde are de gând să stea mai multă vreme.

Ocolul lumii în 71 de zile. Doi ziaristi suedezi au făcut ocolul lumii. Ei au plecat din piața Operei din Paris, și, după 71 zile, au ajuns iarăși în același loc.

O sută de ani dela deschiderea celei dintâi școli primare din Vechiul Regat. Dumineca trecută s'a sărbătorit la Iași sărbătoarea de 100 ani dela deschiderea celei dintâi școli primare românești la Iași. La 1 Ianuarie 1828 episcopul Moldovei, al căruia din mitropolitul Veniamin, C. Mavrocordat și M. Sturza, sub îndemnul lui G. Arăchi, a făcut cerere către domnitorul Ioan Sandu Sturza, ca să le dea voie să întemeieze o școală primară și un gimnaz la mănăstirea Trei Ierarhi, unde fuseseră școli de pe vremea lui Vasile Lupu. Domnul a aprobat cererea și a dat hrisovul de întemeiere la 28 Martie 1828.

Să nu uităm că la acel gimnaz a fost profesor și Vasile Fabian Bob, ardelean și blăjan, chiar în cel dintâi an.

Sărbătoarea s'a început cu o slujbă religioasă în minunata biserică „Treierarhi”, s'au vizitat apoi școlile și s'a ținut o serbare școlară, la care a vorbit dl profesor universitar I. Simionescu, dl dr. C. Angelescu, ministrul Instrucțiunii și profesorul V. Petrovanu.

A înnotat 50 de ore într'una. Inotătoarea americană Hudleston a stat în apă 50 ore, 10 minute și 15 secunde într'una, la Chicago, și astfel ea este inotătoarea cea mai bună a lumii, bătând pe inotătorul german Kemmerer, care a stat în apă numai 45 de ore.

Moartea unui general vestit Joi seara a murit la locuința sa din București generalul Constantin Hârjeu, în vârstă de 73 ani. Hârjeu era de origine din Basarabia și și-a făcut învățătura în țară și la Paris. El a făcut învățăturile dimprejurul Bucureștilor. În vremea când Hârjeu era ministru de războiu, la 1913, armata română a intrat în Bulgaria, punând capăt războiului balcanic. El a scris multe cărți despre apărarea țării și a fost membru al Academiei Române.

O groaznică nenorocire de autobus. În ziua eroilor studenții dela Academia Comercială din Cluj au făcut o excursie la Băile Cojocna, sub conducerea alor trei profesori. Ei au plecat cu două autobusuri, dintre cari unul i-s'a stricat frâna, tocmai când coboria dealul dela Apahida la Cojocna. Ne mai putând opri autobusul, acela a intrat într'un șanț și

s'a răsturnat, omorând un student și pe doi rănindu-i mai greu. Profesorul Oțoiu este și el foarte greu rănit. Șoferul a fost deținut și predat parchetului.

Un italian a așezat steagul pe polul nordic. De mult se tot pregătește generalul italian Nobile, nu numai să sboare deasupra dar să-și pună și piciorul pe polul nordic. Pentru acest scop a și cerut și primit binecuvântarea Papei și pe un preot ca tovarăș de drum. Această binecuvântare se vede că a și avut rodul dorit, căci în ziua de 24 Maiu, la 20 minute după miezul nopții generalul Nobile nu numai a sburat deasupra polului nordic, ci s'a și oprit și, scoborindu-se, a implantat deasupra lui steagul italian cu crucea de lemn a Papei. După aceea Nobile s'a înapoiat dealungul coastei de Nord a Groenlandei și a trimis, cu prilejul de al doilea sbor deasupra polului nordic, o telegramă de preamărire Papei, regelui italian și lui Mussolini.

33 ani dela procesul memorandumului. Vineri în 25 Maiu s'au împlinit 34 ani dela procesul memorandumului ținut la Cluj, în sala Reduta, în zilele de 7—25 Maiu 1904. Cu acest prilej s'a așezat pe perețele salei aceleia o placă de marmură cu următoarea inscripție:

În sala aceasta au fost judecați și în 25 Maiu 1894 osândiți pentru iubirea de neam, dreptate și adevăr: dr. Ioan Rațiu, Gh. Pop de Băsești, dr. V. Lucaciu, Dumitrie Comșa, dr. D. P. Barcian, Nicolae Cristea, Iuliu Coroian, Patriciu Barbu, dr. Teodor Mihali, Aurel Suciu, Mihai Valiciu, Rubin Patița, Gherasim Domide și Dionisiu Roman; apărați fiind de: dr. Amos Frâncu, dr. Aurel Isac, dr. Miloș Ștefanovici, dr. Aurel Mureșan, Matei Dula, dr. Iosif Crișan, dr. Augustin Bunea, dr. Emil Gavrilă, Petru Truța, Ioan M. Roșu, dr. Ștefan Fanior, dr. Al. Hossu-Longin, Coriolan Bredicianu, dr. Gh. Ilea, Fr. Hossu-Longin, dr. St. Petrovici și dr. S. Moldovan.

„Existența unui popor nu se discută, — se afirmă”.

Noul episcop unitar. În ziua de 21 Maiu s'au adunat la Turda în sinod protopopii, preoții și membri curatoratelor bisericii unitare din Ardeal, ca să-și aleagă un nou episcop în locul bătrânului Ferenc Jozsef, mort în iarnă. A fost ales, cu 203 voturi din 212 câte s'au dat, fostul primnotar al eparhiei și locțiitorul de episcop, Dr. George Boross, născut în anul 1855 în Tordat, jud. Turda.

Cea mai scumpă icoană a lumii. Zilele trecute un milionar englez a cumpărat o icoană zugrăvită de un vestit pictor italian cu numele Rafael. Icoana reprezintă pe Preacurata Vergură Maria cu Isus în brațe. Prețul dat pentru icoana a fost 175 mii lire sterline ceea ce în banii noștri fac 139 milioane 125 mii lei. De când e lumea încă așa icoană scumpă nu s'a vândut.

Moartea unui gazetar de seamă. Vineri noaptea spre Sâmbătă a murit, la locuința sa din București, directorul politic al marelui ziar din București „Cuvântul”: dl Titus Enacovici. Miercuri în 9 Maiu el a mers la un doctor, ca să-i tragă o măsă din falca de din jos. După tragerea masei i-s'a umflat falca și gâtul. Doctorii au hotărât atunci, să-i facă o operație, dar n'au putut opri infecția (inveninarea de sânge). Vineri în 18 Maiu doctorii au început să se teamă, nu cumva inveninarea de sânge să cuprindă întreg trupul, de aceea i-au făcut o nouă operație, care a isbutit pe deplin, cu toate acestea însă inveninarea întregului trup nu s'a putut împiedeca. Puroiul a intrat în sânge și a slăbit ficatul

(maiul), rinichii (rărunchii), plămânii și cordul (inima). Doctorii atunci au început să-i dea tot felul de injecții (împroscarea pe sub piele a anumitor doctorii, întăritoare de inimă), dar totul a fost zadarnic. Vineri în 25 Maiu doctorii au scos sânge din trupul unui om sănătos și l-au împrăscat în vinele bolnavului, dar puroiul a fost așa de puternic, încât toată știința doctorilor n'a putut birui cu el. Astfel apoi seara a început să tragă de moarte, iar noaptea, la orele 12 și jumătate, a murit, în vârstă de 48 ani.

Titus Enacovici a fost de fapt inginer, dar înainte cu 4 ani a întemeiat ziarul „Cuvântul”, pe care l-a susținut cu propria sa avere. Nici un ziar românesc n'a avut vreodată așa succes minunat, ca „Cuvântul”, care a fost și este și astăzi încă cel mai temut ziar, nu numai de liberali ci de toți cei cu musca pe căciulă.

Bunul Dumnezeu să-i dea lui Titus Enacovici odihnă și răsplată cerească, iar ziarul întemeiat de el să înflorească și pe mai departe și să fie un ochiu de veghe, temut de toți oamenii de nimica.

Moartea alor două sute de minieri. Într'o mină de cărbuni din apropierea orașului Bronsville (Statele Unite din America de Nord) în ziua de 20 Maiu a explodat gazul și mina s'a aprins. În mină se aflau 200 de lucrători, cari toți au perit acolo. Până acuma s'au scos 30 de morți, pe cari însă nu i-a mai putut recunoaște nime.

S'a spânzurat, pentru că s'a tuns nepoată-sa. Elena Stroescu era femeie bătrână și ținea foarte mult la nepoată-sa, fata Maria Lican din com. Cerocani, de lângă Iași. Grozav îi era de frică, nu cumva să se strice nepoată-sa, chiar de aceea n'a lăsat-o nicidecum să se tundă scurt, după cum e moda de astăzi. Fata s'a luat însă Marția trecută și s'a dus la barbierul și s'a tuns, după modă. Când a văzut-o bătrâna, s'a mâniat grozav, a început a o blăstăma și apoi a eșit afară, s'a dus în grajd și s'a spânzurat.

Curs de stupărie. Preotul *Alecsandru Popa din Lisa, jud. Făgăraș*, va ține și în vara acestui an, la stupina sa, două cursuri de albinărit și anume dela 2—7 și 9—14 Iulie.

Ceice doresc să asculte aceste cursuri se vor înscrie la preotul Al. Popa. Pe durata cursurilor vor beneficia de o subvenție zilnică de Lei 30 dela Ministerul Agriculturii.

În burta unui bărbat s'a găsit un copil. La o clinică din Budapesta s'a prezentat mai zilele trecute un bărbat de 25 de ani, care se plângea că are mari dureri la burtă și simția, văzând cu ochii, cum îi crește burta din zi în zi. Profesorul dela clinică a spus că trebuie să-l opereze, și l-a operat. Spre marea lui uimire, când a deschis foalele și a căutat să vadă, ce este în umflătură, s'a convins că nu era altceva decât un copil, în carne și oase. Chemând și pe ceilalți învățați, ei au fost de părerea, că copilul n'a putut ajunge în foale altfel decât așa, că atunci când s'a născut omul cu pricina, el era să aibă un frate geamăn, care însă, te miri cum, a ajuns în foalele lui, unde n'a perit ci s'a dezvoltat încetul pe încetul. Astfel bietul bărbat a purtat 25 de ani pe frate-so în foale.

S'a descoperit cea mai veche pădure a lumii. Un învățat a descoperit în statul Onigion rămășițele celei mai vechi păduri a lumii. Și alți învățați au trecut pe acolo, dar au crezut că rămășițele acelea sunt pietri nu lemne. Învățatul Dr. Daudes însă a arătat că acele forme de pietri nu sunt altceva decât trunchii unor arbori străvechi, din neamul

brazilor, cari au avut înălțime până la 500 metri. Trunchiul câte unui astfel de arbore este de 192 metri de lat, și a aflat coajă care era de 4 metri de grosă. Mai mult, în această pădure a descoperit rămășițele unor animale grozav de mari cari au trăit înainte cu mii de ani, și a căror formă era asemenea crocodilului. În urma descoperirii acesteia, acum învățații de pe întreg rotogolul pământului călătoresc într'acolo ca să vadă și să cerceteze această pădure, cea mai veche a lumii. Oasele animalelor vechi le-au dus în muzee.

Moartă de trăznit. Ni-se scrie din comuna *Tușin* jud. Cluj: În ziua de 17 Maiu, pe la ceasurile 5 după masă, a început să cadă asupra comunei noastre o ploaie repede, împreună cu fulgere și cu tunete. O bubitură cumplită a vestit căderea unui trăznit. Nenorocirea a căzut peste casa lui *Selovăstru Coprean*, în care se găsea soția *Rafila Coprean*, dimpreună cu trei copii ai săi. Sosind oamenii la casa care ardea, femeia *Rafila Coprean* a fost găsită moartă, iar cei trei copilași neatinși. Focul a fost stins de oameni. *Ioan Groza, cantor.*

Mai rar așa noroc. Înainte cu 15 ani a murit în Africa de miazăzi un om cu numele *Samuil Stern*, care se poate socoti ca cel mai bogat om al lumii. El avea mai multe băi de aur și câmpii întinse de diamante, apoi bani gata nenumărați. După socoata notarului public din orașul unde a murit, averea lui este de 240 milioane funți șterlingi, ceea ce în banii noștri este nu mai puțin de 192 miliarde lei.

Acest Stern a mers în Africa de Sud ca simplu lucrător. Fiind foarte cruțător și neavând nici patima beuturii și nici pe aceea a fumatului, el și-a pus deoparte toți bănișorii, apoi și-a cumpărat cea dintâie băișoară de aur, cu care a avut mare noroc. Din veniturile băișoarei celei dintâie și-a putut cumpăra, pe rând, tot mai multe băi, iar când a avut venite și mai mari, a descoperit cea dintâie câmpie de diamanturi, care l-a făcut cel mai bogat om al lumii.

Stern a murit, neavând copii, și astfel rudenile au început a se certa pentru moștenire. Cearta le-a întrerupt-o războiul, ca după războiu să izbucnească și mai inversunată. Dar se vede că Dumnezeu altfel a voit. Nu de mult s'a prezentat la tribunal soția neguțătorului *Simion Bers* din *Baja* (Ungaria), care a dovedit cu scrisori în regula că ea este cea mai apropiată rudenie a răposatului. După o desbatere îndelungată tribunalul a recunoscut că de fapt ea este rudenia cea mare apropiată și acum urmează să i-se dea moștenirea, și anume două din trei părți a averii, una a treia rămânând statului.

† **Anastasia Tărnăveanu n. Lupu**, soția protopopului gr. cat. *Alexandru Tărnăveanu* din *Pogăceaua* și mama preotului gr. cat. din *Hodac*, *Leon Tărnăveanu*, a adormit în Domnul în ziua de 27 Maiu 1928, în anul al 74-lea al vieții și al 56-lea al fericitei sale căsătorii.

Osemintele au fost binecuvântate în comuna *Pogăceaua*, iar în ziua de 28 Maiu au fost transportate în comuna *Hodac*, unde s'au așezat spre odihnă veșnică în cimitirul gr. cat. Marți la 29 Maiu 1928 orele 2 p. m.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

† **Văd. Aneta Copsa născ. Zeiler.** În ziua de 18 Maiu a murit la *Blaj* în vârstă de 80 ani *văduva Aneta Copsa născ. Zeiler*, sora dnei văd. *Terezia Onisor* și mătușa pictorului nostru *Antoni W. Zeiler*, după 55 de fericită căsătorie și 18 ani de văduvie. Ingropăciunea i-s'a făcut *Duminecă* în 20 Maiu.

În veci pomenirea ei!

Roitul stupilor

Prin roire se înțelege ieșirea din stup a unui mare număr de albine, cu o parte din trântori și cu o regină, pentru ca să formeze un alt stup.

Se crede, că roirea ar fi cauzată de înmulțirea prea mare a albinelor dintr'un stup; unii spun, că stupul roiește și din cauza căldurii prea mari ce se formează, fiindcă albinele s'au înmulțit.

Roirea se poate face în două chipuri: pe cale naturală și pe cale artificială.

Roirea naturală este atunci, când roiul iese singur din stup, iar roirea artificială este atunci, când e făcută de stupar.

Roirea artificială se face dela 20 Mai până la 10 Iunie. Roirea naturală începe tot pe vremea aceasta și ține toată luna Iunie. Se poate întâmpla să iasă roi și în luna Iulie. Acești roi însă, fiind prea târzii, nu prea au vreme să adune miere pentru iarnă.

Semnele după cari se cunoaște un stup, că are să roiască, sunt următoarele:

1. Stupul a ieșit bine din iarnat și s'a apucat de timpuriu de lucru, începând să clădească faguri.

2. Trântorii au ieșit și, albinele au cuprins toți fagurii cu puiet, iar pe marginea fagurilor, mai ales la cei de trântori, sunt celule de regine.

3. Albinele nu mai încap în stup și stau grămadă la urdiniș, iar altele se țin în sbor în fața stupului, așteptând să iasă trântorii și matca.

Înainte de a ieși roiul din stup, albinele se îndoapă bine cu miere, ca să aibă hrană pe mai mult timp. Apoi se îngămădesc la urdiniș, ies grămadă, că par'că le-ar vărsa cineva. Pe urmă întreg roiul urmat de trântori și regină, se avântă în sbor deasupra stupinei, apoi se așează ori pe un pom, ori pe un gard sau pe o buruiană.

Roiul cei dintâi ies totdeauna cu matca cea bătrână și din cauza, că matca bătrână e greoaie, nu se urcă prea sus. Roiul de al doilea, fiindcă are matcă tină și sprintenă, zboară mai departe și se urcă mai sus, pe vârful pomilor celor mai înalți.

După ce s'a așezat pe pom, se prinde într'o coșniță curată.

Pentru ca să nu se slăbească stupii prea tare, e bine să nu-i lăsăm să roiască numai o singură dată.

Roitul se poate împiedeca așa, că după ieșirea celui dintâi roi, stricăm toate celulele de regină, lăsând numai una sau două. Se poate împiedeca roirea și așa, că mutăm roiul în locul stupului mamă — din care a ieșit roiul. În chipul acesta stupul mamă va pierde toate albinele culegătoare, cari reîntorcându-se de pe câmp, vor intra în stupul nou imputernicindu-l, și rămânând numai cu albinele tinere, îi va perii pofta de roit.

Dr. *Iustin Nestor* în *Tg.-Murăș*. Prin dl profesor *Iuliu Maior* am primit 180 Lei, abonament pe a. 1928.

Preot *Ioan Traian Iseroni*. Am primit abonamentul de 90 Lei pentru *George Lupșa* Nr. 4882.

Doamnei *Emilia Vlad* în *P.* Am primit 180 Lei abonamentul pe 1928. Numerii cari Vă lipsesc i-am trimis.

Ludovic Vida Carei. Contăm primirea sumei de 362 Lei, abonament și publicație.

Nuț *Opriș* în *H.* Abonamentul *DTale* în suma de 180 Lei pe anul 1928 l-am primit.

Redactor responsabil: **IULIU MAIOR.**

PATRIA, bancă p. Credit Com. și Industrie. — *Blaj*

Concurs

Subsemnata bancă prin aceasta publică concurs pentru ocuparea unui post de: **FUNCTIONAR** și unul de: **DACTILOGRAFĂ.**

Doritorii de a ocupa aceste posturi, binevoiască a-și înainta ofertele, dimpreună cu pretențiunile de salar, cel mai târziu până la 15 Iunie a. c.

Dela funcționar se cere să fie absolvent al școlii superioare de comerț, ori licențiat al Academiei comerciale, iar dela dactilografă, să cunoască și limba germană.

Direcțiunea

(127) 1-3

Stropiți-vă viile!

Cu piatra specială dela firma

Ștefan Nyergeș Blaj

ca să aveți recoltă bună și vii frumoase!

(507) 1-2

Casă de închiriat

Casă cu 3 camere și bucătărie sub promenadă Nr. 162 *Blaj*, se închiriază cu 30 Septembrie 1928. Informațiuni se pot lua dela proprietarul *Nicodim Mârza*, *Cluj* str. Berde Nr. 2 1/12.

(506) 1-2

Motor de vânzare

La subsemnatul se află de vânzare un motor bun, aproape nou, de 9 H. P. pentru batoză de 800 mm. Se mână cu motorină. Are toate cheile și uneltele, butuci pentru roate ș. a. Preț redus.

Nicolae Poruț

(504) 1-1

Comuna *Nandra*, p. *Ludoș*, j. *Turda*.

„Căutăm vânzător de ziare gara *Blaj*. Reflectanții trebuie să dispună de garanție bancară sau ipotecară Oferte Direcțiunea Fundația „Regele *Mihai I*”. *Cluj* Piața Gării 1.

508 1-1